

بررسی تعامل معماری و سازه در طراحی بناهای با کاربری فرهنگی در معماری معاصر ایران (بعد از انقلاب اسلامی)

مهلقا شاهد^{۱*}، قادر بایزیدی^۲

۱- دانشجوی دکتری تخصصی معماری، گروه معماری، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران. (mahlegha.shahed@gmail.com)

۲- استادیار گروه معماری، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران. (Q_Bayzidi@iausdj.ac.ir)

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی تعامل معماری و سازه در طراحی بناهای با کاربری فرهنگی در معماری معاصر ایران (بعد از انقلاب) تدوین شده است. روش پژوهش بصورت کیفی و روش تحلیل محتوا می باشد. سازه در معماری به عنوان اولین مسئله ی مهم برپاسازی فضا مطرح است. در معماری سنتی ایرانی به خوبی می توان انطباق بین فرم و سازه و یکی بودن آن را ملاحظه کرد. اما در دوره ی معاصر با توجه به ارتباط صنعتی و اقتصادی با غرب و تأثیرپذیری از برخی دیدگاه ها، شاهد بروز تعاملات جدیدی در بعضی موارد هدفمند و گاه غیرآگاهانه در زمینه ی تعامل این دو عرصه هستیم. با توجه به این که بناهای با کاربری فرهنگی به دلیل ماهیت عملکردی و مفهومی خود، بستر مناسبی برای نمود رویکردهای مختلف طراحی هستند، پژوهش حاضر، این دسته از بناها را از منظر نحوه ی تعامل سازه و معماری مورد مطالعه قرار می دهد. در این راستا پس از بررسی رابطه ی سازه و معماری از دیدگاه اندیشمندان و گونه های ارتباط سازه و معماری، تعداد ۱۹ بنا با کاربری فرهنگی در دوران معاصر در ایران و بازه ی زمانی پس از انقلاب، انتخاب شده و رابطه ی سازه و معماری در آن ها مورد بررسی قرار می گیرد. نتایج پژوهش حاکی از آن است که رابطه ی سازه و معماری در بناهای با کاربری فرهنگی غالباً از نوع سازه به مثابه فرم ساز بوده و در ایده پردازی و طراحی بناهای فرهنگی به نقش سازه به عنوان یک عنصر فعال در سازماندهی فضا از بعد زیبایی شناختی و بصری کمتر توجه می شود و جنبه ی تأمین ایستایی آن عمدتاً مورد نظر قرار می گیرد.

واژه های کلیدی: معماری، سازه، بناهای با کاربری فرهنگی، معماری معاصر ایران